

ИСТОРИЯТА КАТО ПАЛАЧИНКА

Доц. д-р СТОЙКО СТОЙКОВ

Народна волја, април -јули 2019

<http://www.narodnavolja.com/articles2019/04/txt15.php>

Всеки иска да я обърне и препече по свой вкус. Да я намотае с любимия си пълнеж и да си я изяде сам, без да я дели с някого. Така и историята. Само дето тази палачинка я няма в тавата, само в главата. А там всеки може да я преобръща както си иска. И тъй като я няма в тавата, много важно се оказва да накараш никой друг да не пипа твоята палачинка в твоята глава, а да признае, че тя е твоя и само твоя, и то именно по начина, по който ти чувстваш, мислиш и казваш. Това е дереджетото на балканската историческа кухня. Звучи като лудница, като кошмари в кухнята, като... е, като нещата такива, каквито тука са.

Когато кошмарите в кухнята станат национална и междудържавна политика, тогава се създават научни комисии, назначени от политици и преговарящи за историята. Комисии, които си поставят за цел всеки да намотае палачинката в своя посока, да я напълни с любимия си пълнеж и така да е пробута на „другия“ или да подхлъзне с нея конкурента. Това е, което наблюдаваме през последната година и в започналите абсурдни преговори и надлъгвания, откакто преамбюлът на договора за добросъседство между Македония и България от 1 август 2017 г. наложи абсурдната идея за комисия за историята, въведе понятието „обща история“ („Имайки предвид общата ни история, която свързва двете държави и страните ни“) и задължението да се преговаря за нея. Българската страна и избраната ѝ комисия въобще не скриха, че целта им е да наложат на съседите си, че те или трябва да признаят историята си за българска палачинка и да я ядат с български пълнеж, или да не я докосват дори мислено. Защото без преглъщане на българската палачинка нямало Европа. Българските националисти не крият надеждата си, че сега е моментът да осъществят мечтата на Тодор Живков и заченатото от него мисловно племе – да накарат македонците да се откажат от миналото, езика и претенциите си за каквото и да е малцинство в България. Тази лелеяна мечта е основа на българската политика спрямо Македония вече 56 години и резултатите са налице: крайно хладни до враждебни отношения между двете страни и нации, нарушаване правата на македонското малцинство в България, развъждане на цяла класа паразити, които живеят от антимакедонизма в научната, медийната и политическата сфера. И все пак се надигат все по-често и все по-силни гласове на ропот в България. Възмущение. От какво и за какво?

Някои протестират, че в комисията не влезли научно най-неквалифицираните, но и най-антимакедонски „експерти“ от „Македонския“ им „научен“ институт. Ясно е поне какво те смятат, че тази комисия трябва да върши – да воюва срещу македонците. Протестират други против понятието „обща история“ не защото двете страни и техните нации реално и нямат обща история, ами защото това създавало усещането, че преди 1944 г. имало македонска нация, факт, който тези хорица нямат силица да преглътнат. Усещат, че понятието е нож с две остриета и ако много натискат с него, могат и да се порежат. А повече от това не могат да поискат, както ще видим.

Трети пък се гневят, че въобще се налага да има комисия. Не защото такова чудо по принцип не трябва да съществува. А защото смятат, че договорът е трябвало направо да

наложи решенията без обсъждане. Трябвало е в него да пише, че цялата средновековна история на Македония е българска, заедно с Възраждането, ВМРО и т.н., или както отчаяно се изцепи една локална пишурка: договорът е трябвало да наложи на Македония конституционни промени, чрез които: 1) да отреже фантазиите за „македонско малцинство“ в България; 2) да задължи Скопие да се откаже от кражбата на нашата история от Средновековието и Възраждането чак до 1944 г.” (Никола Стоянов, „Защо премиерите Ципрас и Заев ще получат Нобелова награда за мир 2019, а българският им колега пропуска шанса?“, „Струма“, 25.02.2019).

Воят на овчарите

И човек би се зачудил защо са така нервни, та чак на гняв ги избива. Страх ли ги е? Нима са изплашени, че въпреки всичките си „експерти“ и въпреки изключително надмошната си политическа позиция в момента няма да успеят да постигнат нищо значимо? И, о, има защо да се плашат. Защото едни вече осъзнават, други поне почват да усещат, че позицията им няма шанс да мине, нито целта да се доближи!

Толкова десетилетия на пълна мобилизация и подкрепа от тоталитарната държава, създала дори „епохата на историците в България“, при съотношение на силите чисто физически от 4 на 1 в полза на България и срещу Македония според броя на учени. С цялата подкрепа на българската държава не само у дома, но и навън. Успяла дори да наложи първо на Белград, на който не му пукаше, а след това и на Скопие, което не знаеше по кой свят ходи, тезата, че македонските историци били създавали лошите отношения между двете държави и постигнала така в Македония историците да бъдат държани с десетилетия в глух коловоз и на къса каишка, понякога дори без пари за телефон в научните им институции. И при всичко това – успехът е почти никакъв. Още по-лошо, неуспехът е осезаем. По въпроса за езика са бити по всички линии – никой в науката освен българските ин витро филолози не оспорват съществуването на македонския език, напротив – смятан е за очевиден факт и се изучава на доста университети извън Балканския полуостров. И никой в света не поставя под въпрос съществуването му освен България – дори и Гърция оспорваше само името на езика, а сега се примири и с това. А когато има отделен език – другото са празни приказки. Как да не са гневни?

А и за историята – кого в света успяха да убедят, че македонска нация няма, че е измислена от Тито, Коминтерна, Новакович или Баба Яга? Никого. А всичките им усилия и измислени успехи по отношение на Средновековието ги отнесе вълната на модерната наука – никой сериозен учен днес не вярва, че сегашните нации са съществували през Средновековието. И това, че българските националисти могат да открият държава, наречена България в миналото, не означава нищо друго, освен че са се изхитрили да си кръстят своята държава на една стара такава, с която нямат почти нищо общо. Или имат почти толкова, колкото ромите с Римската империя (РахRomana). Язък за всичките им напъни. А задачата, заложена им от техния интелектуален гуру Тодор Живков, бе да се докаже, че македонска нация по принцип няма, че няма македонски малцинства, а за македонска нация може да се говори едва след 1944 г. и само във Вардарска Македония, и тя трябва да е изкуствена, създадена на антибългарска основа, без свой език и... И нищо от това не постигнаха досега. А и сега знаят, че нямат сериозни научни аргументи, че няма да получат подкрепа от научната общност. Затова извикаха батковците политици на помощ. Историците и езиковедите им се провалиха.

Защото българската позиция е много слаба. Много. Малцина в България осъзнават това. Лъгани с десетилетия от политици и историци колко могъща и непоклатима е тяхната позиция, как правдата е с тях и всички в света са съгласни с тях. И как македонските историци нямали шанс – сигурно затова никога нито един не поканиха на дебат, а когато пък бяха канени на дебат техни историци в Македония, се изпокриваха. Както агентите академик Георги Марков и покойният вампиролог Божидар Димитров не посмяха да отидат на дебат в Скопие, единият даже получи паник атака и постъпи в болница. По научен път и с научни аргументи – нямат шанс да постигнат каквото искат. И нека да е ясно – не твърдя, че от македонската страна е китка, че там няма грешки или дори сериозни глупости – не, просто по основните спорни въпроси – че има македонска нация със свой език и нейни малцинства, македонската страна е права, а българската – не. Останалото е празнословие.

Затова залагат толкова на политиката и превърнаха историята в политически проблем. Но дори и въпреки изгодната позиция на член на ЕС, българската позиция политически е също така ужасно слаба и ранима. Дори не смеят да поискат това, което наистина искат, иначе ще бъдат отхвърлени с отвращение. На политическо поле са принудени да камуфлират своите искания. Никога не казват това, с което заблуждават българските граждани. Там не говорят за кражба на история, за това, че няма македонска нация, език, история или малцинство. Не, принудени са да прикриват своите позиции зад благовидни неща от общ характер, като „нарушаване на добросъседските отношения“, отстраняване на враждебни исторически стереотипи, пораждащи омраза, нужда да се празнуват общите моменти в историята, за да се сближават народите, позовавайки се на примера със сближаването между Франция и Германия (което в нито един момент не предвиждаше опит на едната страна да отрече другата с нейната история и език), да искат признаване на българско малцинство в Албания, а не да отричат македонското там или да казват, че то е българско, и т.н. Принудени са много внимателно да прикриват исканията си, защото иначе са изгубени. Тук е слабостта им. Защото официално не могат да поискат това, което искат, а могат да искат само благовидни неща, които въобще не ги задоволяват, нито пък ги желаят.

Остава им само под прикритието на тези уж европейски искания да изнудват Македония на практика да приеме това, което тайно им се иска. Остават им само лъжата и изнудването.

Тука лежах двете им сетни надежди – Македония, толкова отчаяна за Европа и НАТО, сама да клекне и да приеме всяка идиотщина, която София пожелае да им наложи, или пък, ако се инати, чрез постоянна закана с вето да я принудят оа капитулира. Това ги държеше.

Обаче тази есен разбраха, че първата надежда няма да я бъде. При всичката демонстрирана добронамереност (даже до гротеска) македонската страна не приема диктата от София. Това се почувства в реакциите на шефа на българската комисия, живковистки историк-истерик, през декември, след първите срещи на комисията, когато започна да плаче, че нещата въобще не се движат, че другата страна използвала „теоретически и постмодернистични хватки“ (т.е. наука) срещу българските „факти“ (т.е. митични претенции). Оказа се, че в комисията седят от македонска страна учени, а от българска... национал-диванета. Та още и се инатяла македонската страна, не правела компромис (т.е. не приема глупостите, на които настоява българската страна). Първата надежда взе да пада, но все още остана втората – ще ги принудят с

политически натиск, къде ще идат. Затова хвърлят прах, с който да прикрият буксуването си в комисията – уж постигали успехи, ама някак си си противоречат, не намират потвърждение, звучат като изсмукани от пръстите неща, сякаш че по-скоро представят мечтаното за истина.

Но писъците продължават да се засилват, което подсказва, че има още нещо зад хоризонта. Вече не са сигурни, че ще им бъде позволено да изнудят Македония за Европа. България не е Гърция и никой пет пари не дава за нея и нейните мераци – след като гърците клекнаха, на българите лесно ще им свият врата. Ако началниците от Брюксел или Вашингтон кажат – българските ръководители ще козируват, за да не станат на тиквеник. Изглежда натам се насочват за момента нещата. И затова разните агенти и адепти на живковистката наука ги обхваща паника и истерия. Единственият им шанс тръгва да се изплъзва, а друг няма да има. Цялото дело на живота им отива по дяволите. При това се явява отново постоянната опасност – да изгубят доверието на закърменото с заблуди поколение, преминало през живковисткото „патриотично възпитание на младежта“, а с това могат да изстинат и топлите им места.

„Войводи на чети вълнени тревояди“*

(*Според шегата за хърватския опит да заменят чуждиците с родни патриотични думи, според която „овчар“ трябвало да се смени с: „разводник чета вунених тревояда“)

Удивително и опасно е озлоблението от постепенното осъзнаване на истината сред заблудените люде. Бавен и мъчителен процес е това, а пък от истината боли. За българските националисти първият етап бе след 1991 г., когато заблудените души очакваха, че, видиш ли, македонците тъй като нали уж са българи, хе сега, като падна комунизмът, ще си кажат, че са българи, нали? Ама не би! Нищо подобно не се случи. И така година след година. 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997... Създаде се защитна лъжа – „сърбокомунизмът“, който уж останал на власт в Скопие и плашел толкова много хората, че само един-двама имали храброст да се изкажат и те уж били малтретирани за това. Въобще зароди се митът, че в Македония българите били малтретирани. Присъди в Страсбург срещу Македония с едно изключение нямаше, а нито това някак бе отразено в докладите на правозащитните организации и институции, за разлика от случая с македонците в България, осъдили България 11 пъти в Страсбург и станали тема на десетки правозащитни доклади. Ама нейсе, нали тези организации са все „соросоиди“, та няма как да не лъжат. И Европейският съд, и той соросоид... Но смени се и властта няколко пъти и нищо. 1998, 1999, 2000, 2001... Нова надежда дойде, когато визите за Европа за българските граждани паднаха и българските паспорти станаха скъпоценни – ето на, сега ще си признаят и ще се осъзнаят като българи. Сега е шанс да осребрят преимуществото си пред Македония и да си създадат българи. Поне за пари, както някога – „ке ми даеш пари, ке се чинам бугарин“, нали македонците са си „кемидадешковци“, та на ти паспорт – станувай бугарин. Но уви – пак не би. И член на ЕС стана България, и паспортът български стана златен, ама не. Македонците вземаха паспорти и бягаха в чужбина, напълно забравяйки България. Български кандидати на изборите в Македония по 200 гласа не можеха да съберат. Пък и при тези златни обстоятелства, продължили 18 години, едва 80 000 да вземат българско гражданство, само 6% при цялата криза и немотия в Македония? А ето че иде краят и на този златен век за българизма, а успехът е толкова символичен. Пък и той ще се разсее като дим, когато Македония стане член на ЕС. За шест дни шестте процента ще станат 6 души.

И сега зададе се последният шанс – Македония иска да влезе в ЕС, а България се промъкна вътре преди нея и сега ще може да я блокира – сега или никога е шансът да я изнуди. Както каза бившият президент, онзи, изпълзелият от македонските плевни и забравил откъде е тръгнал, а го казаха и много други с него – „Македония в ЕС – да, македонизмът – не!“. Фрапантно е как някогашните рефлексии на тоталитарната държава продължават да действат и при нужда да произвеждат пропагандни клишета, които „изведнъж“ и „спонтанно“ се оказват в устата на множество политици; така бе и през 2006, когато „спонтанно“ депутати и евродепутати от различни български партии едновременно използваха фразата „македонско малцинство в България няма и не може да има“, без да знаят, че цитират другаря си Тодор Живков. Та значи сега му е майката, както казват в Македония, защото според пророчеството на една мъртва вече национална врачка, ако Македония влезе в Европа, ще може да постави въпроса за македонското малцинство и тогава – о, страшно...

Да де, ама май и това с изнудването не ще да го бъде...

Постепенно нараства осъзнаването за това. Поставената от вожда Живков цел няма да може да се постигне. Каквото и да направи България, македонците ще си останат македонци, „македонизмът“ ще влезе в Европа, а после палачинката ще се обърне и иде ред на България да ѝ се поставят условия, и то отвисоко, и за разлика от случая с Македония – ще има за какво. Македонците ще искат точно това, което искат, и ще имат всяко право. Времето на българската политика спрямо Македония изтича, сетният прилив ще бъде заменен със силен отлив и много подводни канари ще се оголят, и много срамни истини ще заблестят... Полека и болезнено ясно започва да става, че всичките мечти, планове, надежди и прочие национални заблуди в България, лелеяни из разни кабинети и тайни явочни квартири, ще изтекат в канализацията на историята. Трудно е да се провали делото на живота ти. Болно е да си бил направен на глупак. Още повече ако си глупак и истината ти се навира в очите. Как реагира глупакът тогава – започва да търси виновни врагове, предатели и продажници навсякъде. И така трябва да бъде, инак лошо за някои. Защото гневът на измамената тълпа е много опасен и е трудно да се предвиди накъде ще се обърне. Затова той пак трябва да е срещу македонците и срещу международния враг, а не срещу примитивните чобани в София. Вълнените тревояди не бива да се усетят, че са прости овце, натирени да пасат трева, докато им стрижат вълната. И овчите войводи са в изстъпление и настъпление. И в писъците им започват да звучат все по-дълбоки стонове, съчетавани с истерично кресчендо, превръщайки се в истинска гротеска на идейната евнухщина.

Ропот, вещаещ ерупция

Осъзнава се не само това, че каквато и отстъпка да направи Македония – тя ще бъде привидна и временна и няма да надживее влизането в Европа, но и това, че в играта са влезли големи сили, пред които българските политици не смеят дори да хленчат. Крайните националисти знаят, че при такова присъствие в игра те са изоставени, а единственият български шанс – изнудването, ще се превърне във фарс. И то се чувства. Защото въпреки злорадството им за успехите на Гърция срещу Македония (истински или мними) те въобще не са успехи и за България. Принудени бяха да преглътнат името Северна Македония, нищо че то включва и Пиринска. О, мъка, в Преспанския договор има текст, който потвърждава един научно и правно всепризнат факт – македонският език съществува и е отделен език, напук на неграмотните изявления на каракачанския

войвода от 8 декември 2018 г. Той е международно признат от Третата конференция на ООН за стандартизация на географските имена в Атина през 1977 г. Как дере гърлото им това признание... Някой голям се е намесил зад сцената, за да не смее София дори да излае и да трябва да преглъща такива хапове. А изглежда идат още по-големи. Как да не се задавят?

Част от писъците са и със съвсем материална основа – идва краят на големия бизнес с български гражданства за македонци, неслучайно определен „македонстващ“ вълнен „войвода“ и агент бе ударен през ръцете точно по този въпрос. Много добре е известно, че с влизането на Македония в ЕС молбите за български гражданства от македонци ще спаднат до няколко десетки годишно, а още по-лошо – над вече получените ги няма да тегне заплахата за отнемането им и оттам всякакво тяхно изнудване да действат в посока на някакви български национални планове умира. По-вероятно е да започнат да връщат гражданствата, отколкото да позволят да бъдат шантажирани. Целият план за ребългаризация чрез изнудване и изкушаване от позиция на налагащ вето член на Европейския съюз няма да може да напусне хартията, на която е написан. Какво ще правят професионалните антимакедонци в България и политическите патриоти? Какво ще прави, да речем, горкият „Македонски научен институт“, след като Македония влезе в ЕС, когато ще бъде окончателно и напълно излишен?

Затова е и ревът – той трябва да подготви новия мит, да изтупа овехтелия стар лозунг за вечно предадена България, за България – обект на световен заговор отвън и на национално предателство отвътре. За да може утре не те – професионалните лъжци, да са виновни и не техните жертви – вярващите им, да осъзнаят какви глупаци са били, ами да излязат като чисти патриоти, национални оракули, нечути Касандри, мъченици на българската истина и правда. Та дано си запазят кошарите и мандрите.

Не е чудно, че някои от тези отчаяни „загрижени братя“ злорадстват за успехите на Гърция срещу Македония, макар да се тюкват, че не са съумели да се възползват от момента, за който знаят, че ще им е единствен – за да унищожат македонската нация. Това наричат „грижа за братята“ във Вардарска Македония. За такива дори и победа, ако не е свързана с пълното унищожение на „обичания“ враг, е „национално предателство“, поражение и „национално позорище“, провал... Но поне това ги теши, че дори да не бъде на тяхното, но поне врагът ще бъде убит. Представят си Преспанския договор като „Ватерлоо за македонизма“, очевидно подведени от слабите си исторически познания, защото Ватерлоо бе поражение на мечтите на Наполеон да доминира над Европа, но не и край за Франция и французите. След Ватерлоо те пак се надигнаха и са тук до днес.

В началото бяха лакомията и шубето... или история на байганьовския патриотизъм Как се озовахме в тази пиеса на Кафка? Всяка крушка си има опашка, а лудостта освен диагноза – и история. Така започна всичко далеч назад. България вложи всичко да направи македонците българи в края на 19-и и началото на 20-и век, за да превземе Македония. И не успя. След 1946 г. бе принудена да признае македонската нация и македонското малцинство. Но дори и тогава стратегите в София се опитваха да превърнат македонската нация в инструмент за българска доминация в Македония. Просто тя трябваше да се направи като разклонение на българската – с български език и азбука, или поне почти такива с български корен и история до 1878 г., а след това – с обща история. Така прикрито българската доминация в Македония трябваше да се осъществи чрез македонската нация. Вместо това обаче започна да се развива

македонска нация като напълно независима от България, което в София бе оценено като „формиране на антибългарска основа“ (защото за този тип „мислители“ няма средно – или си пробългарин или си антибългарин). Това постепенно изгради единият от аспектите на българската политика спрямо Македония, вдъхновен от байганьовска лакомия – македонската нация трябва да се предефинира на пробългарска основа, за да може чрез нея България да доминира сърцето на Балканите.

После дойде страхът. През 1946 г. на преброяването 167 000 души в Пиринска Македония излязоха македонци. През 1948 г. Югославия с устата на Димитър Влахов поиска София и БКП, следвайки принципа на право на самоопределение, да дадат автономия на Пиринска Македония. От само себе си се подразбираше – и даване след това на окръга на НР Македония. Преди това дори се работеше по въпроса след споразуменията в Блед. БКП се измъкна тогава с твърдението (и до днес повтаряно!), че преброяването през 1946 г. не било акт на самоопределение, ами „насилствена македонизация“. Дори сами повярваха на лъжата си и през 1956 г. гарантираха с всички средства свободно самоопределение за писалите се през 1946 г. като македонци, за да могат сега да се пишат българи. Никакво самоопределение за останалите в окръга не бе предвидено – българите от 1946 бяха преписани като българи и през 1956, а помаците, без никой да ги пита – всичките бяха българизирани. През 1946 г. поне имаха възможност да се пишат други. От документацията ясно личи, че БКП е била сигурна, че именно българите са мнозинство в окръга. Свободното преброяване трябваше да е триумф на България, доказвайки чрез напълно свободно самоопределение, че мнозинството в Благоевградски окръг са българи. И, о, ужас – 63%, 178 000, взеха, че се самоопределиха там като македонци (и други 9000 из България). Проклети македонци! Македония пак получи възможност да иска окръга. Страхът от това само за 6 години преобърна цялата българска политика по въпроса, едно удивително преобръщане с главата надолу, при което можеха да се наблюдават десетки мисловни и идеологически лупинги и салта, и дори салто морталета. За да се стигне до заключението – докато се признават македонци в България под каквато и да е форма, степен и размер, положението ще бъде извън контрол – на македонците не може да се разчита и окръгът ще бъде в опасност, докато тях ги има. Трябва да бъдат направени българи и държани изкъсо. Никога повече да нямат възможност да се самоопределят. Така отричането на малцинството започна официално през 1963 г. по политически причини. Мнозина не разбират, че истеричните вайкания за историята преследваха същата цел – те трябваше да докажат, че македонците в България нямат своя различна история, че никога не са били македонци, че Македония няма никакво право да претендира, че те могат да бъдат част от македонската нация по която и да е основа. Затова македонска нация трябваше да бъде категоризирана като „нова“, изграждаща се тепърва само във Вардарска Македония, а в България „македонско малцинство няма и не може да има“.

Цялата българска политика оттогава до днес преследва все същите цели, водена все от същите лакомия и страх. От една страна, да асимилира македонското малцинство и да го отрича на всяка цена и с всички средства, защото, ако се допусне негово признаване по какъвто и да е начин, тази идея е толкова съблазнителна за хората в Пиринска Македония и има толкова потенциал в нея, че завръщането на македонизма е почти неизбежно. Второ, да избегне всяка намеса отвън и особено от Македония. От Македония искат да се откаже истински и изцяло от идеята да иска признаване на това

малцинство, но и да престане да бъде дори и неволен вдъхновител на македонски чувства и идеи сред македонците в България. Тя трябва да даде гаранции не просто, че няма да иска защита на това малцинство, но и самата тя да престане да бъде македонска. Македония трябва да си промени историята по начин, който изключва всяка възможност македонско малцинство да съществува. И накрая, разбира се, да накарат македонците поне косвено да се признаят за българи, за разклонение на българската нация и така да ги убедят да виждат в София по-големия брат, когото да следват, както Кипър следва Гърция. Македония да стане духовно-политически васал на България. Старата песен на нов глас. Затова борбата е Македония да приеме, че цялата ѝ история е българска до 1944 г. заедно с езика и културата. Без това приемане всичко друго е вятър, а вятърът, е, той е вятърничав и променлив – всеки момент ще се обърне.

Страхът иде от македонското малцинство, колкото и да изглежда невероятно. Някой някъде много се страхува. И се чуди какво да прави.

Гаранция – Франция

Защото този проблем за България е нерешим. Има само един достоен изход – признаване. И изведнъж ще се окаже, че нерешимият проблем въобще и не е бил проблем. Няма обаче достойни политици за него. Пък и как да позволиш проблем, от който толкова хрантутници живеят да бъде затворен. Затова македонското малцинство е нерешим проблем. Не успяха, а и няма под каква форма да изнудят гаранции за непризнаване на македонско малцинство в България. Никой договор не може да суспендира правата на малцинствата. Това не е двустранен проблем, а международен и фундаментален. Плюс този въпрос досега винаги е бил повдиган от македонците граждани на България и Гърция, и за неин срам – никога от Македония. Как тогава може Македония да даде каквито и да било гаранции на България, че нейните граждани с македонско самосъзнание никога няма да си искат правата? Явно срамното ѝ мълчание през последния четвърт век, когато нито веднъж не повдигна въпроса за правата на македонското малцинство в България, не е могло да гарантира нищо за България. Какво повече може да даде и продаде? Пък и правителствата идват и си отиват, договорите днес се подписват, а утре изтичат или се прекратяват. Българското надмощие срещу Македония няма да надживее влизането ѝ в Европа. Какво остава тогава. Търси София невъзможното на погрешно място, напълно отрекла се от името си (София значи мъдрост, но в София това ясно не се помни), и не може да измисли как да го постигне. А времето изтича.

Македония не пее българска песен...

И толкова изтече в напразни усилия. Толкова десетилетия пропагандна война, толкова натиск и изнудване и пак: Македония отказва да пее българската песен. Пее си своите песни. Как да не се вбесят някои, че никой и особено Македония не приема куртоазното понятие „обща история“, така както на гладните кокошки из софийските и великотърновски сокаци им се иска. Това на няколко пъти го показва и каза премиерът Заев, независимо от невъзможното положение, в което е поставен, и акробатичните чупки, които му се налага да прави. Софийските бабаит-националисти не могат (защото не искат) да разберат нещо много просто. Македонците не се чувстват българи и няма как да ги накарате да се мислят за такива. Македонската нация е дело на македонците, а не на сърбите, Русия, Коминтерна, Югославия, Тито, Сталин или някоя друга Баба Яга дете се мотае из главите на „учените“ от „Македонския“ „научен“ институт в София.

Естествено, че Македония няма никакво намерение да се откаже от македонската идентичност. И откъде накъде? Ако властта там слуша гласа на избирателите си, няма как да го направи. Може да е принудена от Европа и САЩ, а все поради нуждата да влезе в НАТО и ЕС да прави формални компромиси, които да позволят да се заобиколи евентуално гръцко или българско вето. Но извън това и особено след това – всичко се връща на естественото си място – македонците са отделна нация, а в България и Гърция има македонски малцинства. Когато вятърът духа силно – дървото се накланя, и като спре – пак се изправя. Никакви договори не могат да гарантират противното. А вятърът ще спре, щом се влезе на завет в Европа. Вашата мечта, софийски нациопати, никога няма да се сбъдне – това е вашето съвсем справедливо и заслужено наказание. Дано сте мазохисти, че инак агонията няма да ви е приятна...

И още няколко думи за комисията и историята

Всеки разумен човек и всеки учен с достойнство би бил против съществуване на комисия, която да определя какво е било миналото и след това да докладва на политици за постигнатото. Това е опит, от една страна, да се суспендира историята като наука, а от друга, да се узакони максимата, че историята се пише от победителите. България винаги се е ръководила от такава политика в историята – всичките позиции по македонския въпрос и по македонското минало през последните 70 години са вземани в политически тела и според политическите и идеологически нужди. Не е чудно, че искат да наложат този метод и на Македония. Но, о, каква подигравка с историята е това!

От друга страна, да се говори по въпроса от учебниците да се махнат неверни неща или да се обяснят по човешки някои моменти от миналото, които създават у подрастващите идеята, че съседът е враг, не е лошо. Да се наблегне в тях и на хубавото, което сближава, а не само на лошото, е дори наложително. В това число и твърденията за „насилствена македонизация“ в Пиринска Македония в учебниците по българска история (например за 6 клас) и представянето на политиката на диктатора Живков по македонския въпрос като едва ли не демократична трябва да се променят като неверни и създаващи лъжливи стереотипи към македонското малцинство в България. Заслужава също така да се обсъди включването на репресиите срещу македонците по време на комунизма поне като една точка заедно с възродителния процес. И други подобни неща. Да, да – има за какво да се говори. Не за историята, а за учебниците. Но не това е формата на наложената от България комисия за съжаление. Македония нямаше къде да иде за момента, освен да приеме комисията в този ѝ вид.

След това идва проблемът с фразата за „общата история“. Тя, разбира се, е неправилна. Лесно е днес да обвиняваме комисията заедно с говори за „обща история“, но този капан бе поставен от политиците. Понятието „обща история“ и задължението да се преговаря за нея са залегнали в глупавия договор за добросъседство.

Македония и България нямат обща история в нито един смисъл на думата освен в някой изсмукал от здрача на българската национална митология. Нито като нации, нито като държави, а нито като територии и население също. Ако вземем целия известен исторически период за двете страни и техните територии, стигайки назад до зоната на здрача – митологичния период на Троянската война, т.е. 3200 години, и се опитаме да съберем годините, в които териториите на днешна РМакедония и България са заедно в

„българска“ държава, с 300 напъни не можем да съберем и 200 години. Всъщност точната сметка е под 150 г. (при това съзнателно не слагам тук и територията на Егейска Македония, защото цяла Македония не е влизала в каквато и да е „България“ дори 1 ден). Ако прибавим и времето, когато са били в обща „македонска“ държава, това ще добави още няколко десетилетия. Т.е. тези територии в отделна само за тях си държава са били максимум 200 от 3200 години, или около 140 от последните 1400. Има много по-дълги периоди, когато са били в обща държава, но това обикновено е „друга“ държава (Рим, Османската империя), в която не са сами, а заедно с повечето или всички останали балкански земи. Това е било за около 1300 години общо. Така че „общата история“ е общобалканска, а не „обща българска“, както толкова биха искали да прокарат североизточните националисти, а нито „обща за Македония и България“. Между народите на двете страни и техните територии има общи и преплетени моменти и аспекти от миналото им, а не „обща история“.

Колко българско е българското

Но това далеч не е всичко. Български ли са били българските държави, които броим в тези, има-няма, 150 години?

Всички нации на Балканите са формирани през 19 в. Българската нация не е съществувала в нито една форма преди това. През 19 в. се създава под външно влияние, избирайки си славно историческо име, около което да може да се изгради – името на една наднационална и мултиетническа, имитираща Византия империйка от миналото. Днешна България не е нейно продължение. Средновековните български държави не са на българската нация само защото тя вчера е решила да кръсти така себе си и своята държава. Никой, разбира се, няма нищо против българите да изучават тези държави като част от миналото на земите, в които живеят, да гледат на тях И! като на свои, стига да не се забравят и да не започват (както правят) да претендират, че това е тяхната и само тяхна държава, на техния древен народ. Защото именно това е крадене на история, присвояване на общо балканско минало, което принадлежи в приблизително сходна степен и на днешните нации и етнически групи на сърби, румънци, македонци, българи, власи, гагаузи и т.н. По същия начин, по който Византия не е била Гърция и историята ѝ не принадлежи на гръцката нация, а на всички съвременни балкански народи, включително македонци и българи. Тъжна истина е, че всички нации „крадат“ история, за да докажат древното си съществуване и вечната си обособеност. Неслучайно е славно твърдението на Ренан, че правенето на историята погрешно е част от това да бъдеш нация. Изглежда обаче не е случайно и това, че тъкмо двете нации – балкански шампиони в краденето на славно империално минало, каквито са българската и гръцката, най-силно викат „дръжете крадеца“ и са най-озлобени срещу Македония и македонците.

Науката напредва и руши историческите митове. Антропологията, сега подкрепена и от генетиката, не оставят място за съмнение, че съвременното население на Балканите произхожда основно от античното такова, допълнено с някои други, по-късни населвания от славяни, тюрки и др. Отсъствието на източноазиатски – монголски да ги наречем гени и антропологични белези у съвременните българи, не показва, както се силят да прокарат българските националисти, че „пра“-българите не са били тюрко-монголи, ами „арийци“ – о, били са (а и в това какво лошо има?!), колкото и да не им харесва на някои. Не, това всъщност показва, че „прабългарите“ не са предци на българската нация в никаква степен. Въобще! Не са пра-... Те са чужди предци, които

българските националисти си присвояват, за да си конструират славно потекло. Днешните българи произхождат като население на първо място от античните тракийски племена, както днешните македонци – от античните македонци, както и от други антични населения, заедно със съответни славянски и други „наноси“. Като популации, не като нации!!!

Всъщност защо да си вярваме на дума? И защо да питаме историците? Те пък какво общо имат, та ги навираме навсякъде? Днес всеки може да си направи генетичен тест и да се убеди в своя произход. Вече не са скъпи, а и са лесни. Можете да проследите три линии на произхода си (по линия на майка си и на дядото и бабата по бащина линия) и дори до шест, ако дядовците и бабите ви са живи, като направите и тестове на някои от тях. Разбира се, това няма да покаже целия ви произход, а само малък процент по няколко основни родови линии. И със сигурност няма да ви каже кой сте. Но пък ще ви снабди с някакъв твърд факт за самите вас и за произхода ви. Аз не съм правил такъв тест, но членове на моето семейство са. И резултатът е поучителен. И трите линии отиват дълбоко в праисторията на Централните и Западни Балкани. Та какво ми думаха за „общата история“?

Толкова малко се е променило в България и колко много има да се променя. Необходим е плач, голям български плач, но не за изпуснати миражи и недосънвани сънища. А за дереджето на България и нейните наука, интелигенция, култура и общество. Необходимо е покаяние – метаноя, промяна на ума. За толкова много неща! А едно от главните е и по отношение на Македония. Трябва плач, че държавата не е държава и науката не е наука, че културата е безкултурие, икономиката – сиромашия. Че истинските проблеми се заобикалят (твърде са големи, за да се прескочат), а вместо това се създават фалшиви такива, породени от комплекси и фрустрации.

Ужасно е, когато паднеш в капана, да вярваш на собствената си пропаганда, на собствените си лъжи. Създадената в миналото организирана идеология и пропаганда на българизма имаше поне някаква практична цел – да се присвои земя, пък била тя и чужда, притежаваше дори и донякъде разумна цел – да не се изгуби вече взетата територия. Днес в нея няма нищо освен инерцията на лудостта. България неистово се нуждае от признаване на македонското малцинство, дори може би повече, отколкото самото малцинство. И всички се нуждаем от това политиката да се изтегли от историята.